

Αριθμ. Πρωτ. ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ: 5920
Ημερομ. Κατάθεσης: 18/7/2024

Αθήνα 18 Ιουλίου 2024

Ερώτηση

Προς τους κ.κ. Υπουργούς

Προστασίας του Πολίτη

Δικαιοσύνης

Θέμα : Σύνταξη Προεδρικού Διατάγματος σχετικά με τη σύναψη συμβάσεων για την προμήθεια λογισμικών ή συσκευών παρακολούθησης (τύπου Pegasus, Predator κ.λ.π) από την ΕΥΠ

Σύμφωνα με πληροφορίες από τον διαδικτυακό τύπο, η κυβέρνηση δρομολογεί την απόκτηση και χρήση νέου συστήματος παρακολουθήσεων τύπου Predator. Συγκεκριμένα, γίνεται λόγος ότι προετοιμάζεται Προεδρικό Διάταγμα για τις προϋποθέσεις σύναψης συμβάσεων για την προμήθεια λογισμικών και συσκευών παρακολούθησης από την ΕΥΠ, την Διεύθυνση Αντιμετώπισης Ειδικών Εγκλημάτων Βίας και τη Διεύθυνση Διαχείρισης και Ανάλυσης Πληροφοριών της ΕΛ.ΑΣ.

Η κυβέρνηση της ΝΔ, με το άρθρο 13 του ν.5002/2022 το οποίο αναφέρει : «Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται εντός τριών (3) μηνών από την έναρξη ισχύος του παρόντος, μετά από πρόταση των Υπουργών Προστασίας του Πολίτη, Εθνικής Άμυνας, Δικαιοσύνης και Ψηφιακής Διακυβέρνησης, καθορίζονται οι προϋποθέσεις υπό τις οποίες είναι επιτρεπτή η σύναψη συμβάσεων εκ μέρους κρατικών δομών για την προμήθεια λογισμικών ή συσκευών παρακολούθησης του άρθρου 370ΣΤ του Ποινικού Κώδικα για την εκπλήρωση των σκοπών τους, καθώς και επιπρόσθετοι όροι της χρήσης τους», απαγόρευσε την διακίνηση λογισμικών τύπου Predator αλλά μόνο για τους ιδιώτες και όχι για τις κρατικές αρχές.

Σύμφωνα με τις πληροφορίες, το Προεδρικό Διάταγμα διαμορφώθηκε από το Μέγαρο Μαξίμου, μετά από εισηγήσεις και προτάσεις των συναρμόδιων υπουργείων, καθορίζοντας τις προϋποθέσεις για την προμήθεια και χρήση νέου

λογισμικού παρακολούθησης, δημιουργώντας έντονους προβληματισμούς για τα εχέγγυα που θα έχει το εν λόγω σύστημα.

Σημειωτέον ότι σύμφωνα με το νόμο αυτό, οι τεχνικές λεπτομέρειες για τη λειτουργία ηλεκτρονικού λογισμικού από την ΕΥΠ καθορίζονται με απόφαση του Διοικητή της Υπηρεσίας και του υπουργού Δικαιοσύνης, που δεν δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβέρνησης, ενώ για τη λειτουργία του από την Αντιπρονομοκρατική Υπηρεσία, απαιτείται κοινή απόφαση των υπουργών Προστασίας του Πολίτη και Δικαιοσύνης, που επίσης δεν δημοσιεύεται, **ενώ η αγορά του λογισμικού πραγματοποιείται με απόρρητα κονδύλια**.

Η κυβέρνηση που έχει βαριά εκτεθεί για το σκάνδαλο των υποκλοπών στην Ε.Ε και στην διεθνή κοινότητα, έρχεται μετά από δύο χρόνια και ενώ ακόμα δεν έχει απαντήσει στην ύπαρξη ή μη του ενιαίου κέντρου παρακολουθήσεων με τη χρήση του παράνομου λογισμικού *pretador*, να αναβαθμίσει με αυθάδεια την διαδικασία παρακολουθήσεων εις βάρος τίνος άραγε, του πολιτικού και οικονομικού συστήματος, των κυβερνητικών - διοικητικών ή και δικαστικών αρχών ;

Υπενθυμίζουμε ότι στις 25/6/2024 αντιπροσωπία του ΣΥΡΙΖΑ Π.Σ με επικεφαλής τον Πρόεδρο της Κ.Ο , Σωκρ. Φάμελλο, τον Τομεάρχη Δικαιοσύνης Αλ. Αυλωνίτη και τον συντονιστή της Κ.Ο Γ. Σαρακιώτη επισκέφτηκαν την ηγεσία του Αρείου Πάγου με στόχο να ζητήσουν εξηγήσεις για την καθυστερημένη έρευνα στην ΕΥΠ που διενεργείται από τον εισαγγελέα του Αρείου Πάγου για το σκάνδαλο των παράνομων παρακολουθήσεων μέσω του παράνομου συστήματος *pretador*.

Επιπλέον, η χρήση λογισμικών παρακολούθησης στην Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ) έχει εγείρει σοβαρές ανησυχίες για την προστασία των δικαιωμάτων και των ελευθεριών των πολιτών. Τα πορίσματα της επιτροπής Pega αποκαλύπτουν ότι και στην Ελλάδα έχει γίνει κατάχρηση τέτοιων λογισμικών, ζητώντας τη μεταβολή του νομικού πλαισίου που διέπει τις παρακολουθήσεις. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο με ψήφισμά του **σχετικά με το κράτος δικαίου και την ελευθερία των μέσων ενημέρωσης στην Ελλάδα (2024/2502(RSP))**, μεταξύ άλλων, *εκφράζει ανησυχίες για τις πολύ σοβαρές απειλές κατά της δημοκρατίας, του κράτους δικαίου και των θεμελιωδών δικαιωμάτων στην Ελλάδα, τονίζει δε ότι το σύστημα ελέγχων και ισορροπιών είναι απαραίτητο για μια ισχυρή δημοκρατία και σημειώνει με ανησυχία ότι το σύστημα αυτό έχει υποστεί μεγάλη πίεση και στο άρθρο 7., άρθρο 8. και στο άρθρο 11 αναφέρεται διεξοδικά και αναλυτικά στις παράνομες παρακολουθήσεις που διενεργεί η παρούσα κυβέρνηση ! Ζητεί, όσον αφορά την παράνομη χρήση τεχνολογίας παρακολούθησης, όπως το κατασκοπευτικό λογισμικό Predator να επανέλθουν και να ενισχυθούν επείγοντως οι θεσμικές και νομικές διασφαλίσεις, μεταξύ δε άλλων ο αποτελεσματικός εκ των προτέρων και εκ των υστέρων έλεγχος, καθώς και ανεξάρτητοι μηχανισμοί εποπτείας.*

Επειδή οι παρακολουθήσεις πολιτών μέσω Predator εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του ΓΚΠΔ και του νόμου 4624/2019, την εφαρμογή των οποίων ελέγχει η Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα (ΑΠΔΠΧ).

Επειδή η επιτροπή Pega επιδιώκει τη δημιουργία ενός κοινού ευρωπαϊκού πλαισίου που θα ενισχύσει την προστασία των θεμελιωδών δικαιωμάτων των πολιτών και θα διασφαλίσει ότι η χρήση λογισμικών παρακολούθησης περιορίζεται σε απολύτως απαραίτητες και νόμιμες περιπτώσεις, ενώ η μονήρης θεσμοθέτηση της κυβέρνησης του άρθρου 13 ν.5002/2022 και η πρόθεση της για ενεργοποίηση του προβληματίζει.

Επειδή καμιά ακόμα έρευνα δεν έχει ολοκληρωθεί για το παράνομο λογισμικό predator 2 χρόνια μετά το ξέσπασμα του σκανδάλου

Επειδή η κατάρτιση του προεδρικού διατάγματος για την προμήθεια του νέου «αόρατου» λογισμικού παρακολούθησης δεν μας καθησυχάζει για την διαφάνεια, την δημοκρατική και συνταγματική διασφάλιση, εφόσον μάλιστα η έκδοσή του δεν ακολουθείται από δημοσιοποίηση σε ΦΕΚ.

Ερωτώνται οι κ.κ. Υπουργοί

- 1. Ποια συστήματα παρακολούθησης σχεδιάζουν οι Υπουργοί Προστασίας του Πολίτη και Δικαιοσύνης, με ποιο κόστος και ποιους περιλαμβάνουν ;**
- 2. Θα προβεί η κυβέρνηση στην θέσπιση αυστηρών προϋποθέσεων χρήσης του όποιου προγράμματος δημιουργηθεί, προκειμένου οι έλεγχοι να είναι απολύτως νομότυποι και να αποφευχθούν νέες απόπειρες μαζικής επιμόλυνσης κινητών τηλεφώνων πολιτών με κακόβουλο λογισμικό;**

Ο Ερωτών Βουλευτής

Αλέξανδρος –Χρήστος Αυλωνίτης

Καραμέρος Γιώργος

Μπάρκας Κωνσταντίνος